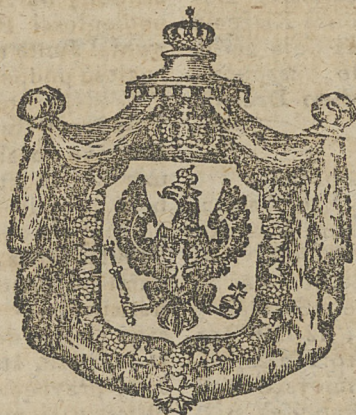

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

N° 91. — W Sobotę dnia 12. Listopada 1825.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina d. 8. Listopada.

N. Król raczył dotychczasowego Sprawu-
jącego interessa przy Król. Hiszpańskim dwo-
rze, Radcę Legacyinego Liebermann, mia-
nować Swoim nadzwyczajnym Posłem i peł-
nomocnym Ministrem przy Królu JMci Ka-
toliczkiem.

Dnia 25. z. m. raczył N. Król dać wstępne
posłuchanie Król. Angielskiemu i Hanno-
werskiemu, nadzwyczajnemu Posłowi i peł-
nomocnemu Ministrowi, Baronowi Reden i
odebrać z rąk jego list wierzytelny.

C. Rosyjski strzelec polowy Tycebi, prze-
jechał tędy gońcem z Heiligenstadt do Pe-
tersburga.

Wiadomości zagraniczne.

N i e m c y.

Z Monachium d. 29. Paźdz.

Król Jmc ustanowił Kommissyą, która pod
Jego prezydencyą naradzać się będzie wzglę-
dem zaprowadzenia oszczędzeń w wydatkach
publicznych.

Jéy Królewiczoska Mość Następczyni tro-
nu Pruskiego, przybyła do Nymfenburga, do
Królowéy Jmci, naydostojniejszý Swoiéy
matki.

Z nad Menu dnia 2. Listopada.

Jęj Królewiczoska Mość Xiężniczka Ludwika Karolina Łukieska, małżonka Xiążęcia Maxymiliana Saskiego, przybyła dnia 29. z. m. z nader licznym orszakiem do Auszpurga, a dnia 30. ruszyła w dalszą drogę do Drezna.

Francya.

Z Paryża dnia 1. Listopada.

Wczoray przedemszą, Xiążę San Carlos, nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister Xiążęcia Łukieskiego, podał Królowi list, w którym mu tenże donosi o zaślubieniu swęj siostry z Xiążęciem Maxymilianem Saskim.

Depesza telegraficzna donosi, iż Pan Zea Bermudez, pierwszy Minister Króla Hiszpańskiego, został oddalony, a w miejsce iego Xiążę Infantado powołany. (Pan Zea stał, iak wiadomo, na czele stronnictwa umiarkowanego.)

Dzienniki tutejsze napełnione są uwagami z powodu oddalenia z urzędu Pana Zea, pierwszego Ministra Hiszpańskiego. Każdy udaje, iż jest dokładnie obeznany z powodami tego kroku; że zaś bardzo się różnią w przytaczaniu tychże, sądzić przeto należy, iż żaden z nich nieposiada pewnych wiadomości. — „Zagórnicy“, pisze *Dziennik Rozpraw*, „którym się już dwa razy niepowiódł zamiar zrzucenia Pana Zea, za trzecim zamachem dokazali swego. Wzięli się oni na taki sposób. Podali Królowi przedstawienie, w którym dowodzą, iż wielka liczba powołanych przez Pana Zea do najwyższych posad administracyjnych urzędników, składa się z wolnych mularzy i konstytucjonistów. Prosimi tedy Króla, ażeby urząd iego powierzył Panu Calderon, do czego się jednak Król nieprzychylił. Xiążę Infantado jest naczelnikiem nowego Ministerium. Wiadomość ta, ieżeli się potwierdzi, stanowić będzie bardzo wiele w obecném Hiszpanii położeniu. Nadaremno więc rozlaną została krew Empecinada i Bessiera za system i stosunki Pana Zea. Wielka nauka dla tych, co swą władzę opierać chcą na prześladowaniach, bez względu na sprawiedliwość lub wdzięczność.“ — „Pan Zea“, uważa *Konstytucjonista*, „był, iak wiadomo, głową stronnictwa, które absolutyści i zagórnicy umiarkowanym zowią; wydarze-

nie to jest nader ważne, albowiem Pan Zea, ciśniony od Anglii i Francyi o uznanie niepodległości Rzepltęj Połud. Amerykańskięj zwołał Juntę nibyto doradczą, ażeby w nięj znaleźć podporę. Zgodziła się na to polityka P. Villèle, któremu chodziło o uznanie przez Hiszpanią Rzepltych Amerykańskich, ażeby Francya to samo uczynić mogła. Przez to uznanie ze strony Hiszpanii, byłby uzyskał broń przeciw zarzutom, które mu czyni kongregacya z powodu uznania Hayti, i jest do podobieństwa, iż Hiszpania byłaby otrzymaniem w Ameryce pieniędzmi spłaciła dług francuzki. — Xiążę Infantado przylega z duszą i ciałem do absolutystów i mnichów, i tak Poseł nasz, który teraz dopiero Bayonnę opuścił, przybędzie do Madrytu, gdy już będzie po wszystkiemu.“ — „Spór, który się od dawnego czasu — iak *Goniec* pisze — toczył w Hiszpanii między Apostolskimi i Liberalistami, został — czego się spodziewać było można — na korzyść pierwszych rozstrzygnięty. Pan Zea, od czasu zostania Ministrem, martwił Apostolskich swoimi nowościami, lecz śmierć Bessiera skreśliła mu kark; napróżno on sądził, iż straceniem Empecinada, który już był od Króla ułaskawionym, zatrze pamięć stracenia Bessiera; to straszliwe poiednanie niebyło w stanie ułagodzić panującego stronnictwa. Co się nas dotyczy, uważamy tę zmianę w Ministerium Hiszpańskiem za nieznaczącą; albowiem iakiekolwiek mogły być zamiary Pana Zea, to wszelako brakowało mu pełnomocnictwa, aby je przywieść do skutku, i każdy Minister, który zechce w tym kraju zmieniać i poprawiać, będzie miał równie związane ręce.“

„Zaprzeczyć niemożna, mówi *Konstytucjonista*, że to wielką jest sprzecznością, iż Anglia, uznawszy Rzeczypospolite południowo-amerykańskie, patrzy się tak spokojnie na wyniszczenie Greków. Wszelakoż, pomimo niedawnego oświadczenia neutralności, do którego polityczne i handlowe związki były powodem, z pewnością utrzymują na politycznych posiedzeniach w Londynie, że, ieżeliby rozpoczęte teraz w Stambule i Petersburgu układy bezskutecznymi były, Anglia weźmie na siebie samą odpowiedzialność, i dotychczasowę straszną wojnę kres położę.“

Margrabia Moustier, Poseł Francuzki przy dworze hiszpańskim, wyjechał onegdaj z Bawonii do Madrytu.

Onegdaj przybył tu Don Pedro de Mello Brayer, nowy Poseł Portugalski.

Za panowania Filipa V. flotta angielska uderzyła na przystani Vigo na flotę hiszpańską, która płynęła z Ameryki z 14stu millionami. Wszystkie pieniądze ładowne okręty, przeciw którym główny zamach był wymierzony, tak mocno zostały uszkodzone, iż prawie na samym wstępie portu ze wszystkimi swemi skarbami zatoniły. Kilku Anglików znalazł niedawno w archiwie Ministra marynarki raport Admirała Angielskiego, który wówczas flotą dowodził. Raport ten tak jest okoliczny, iż prawie niepodobieństwem jest, pomylić się względem miejsca, na którym skarby zatoniły. Zawiązało się tedy towarzystwo, które uczyniło rządowi hiszpańskiemu propozycją, iż chce swoim nakładem wydobyć skarby z morza, jeżeli mu rząd hiszpański ustąpi połowy wynalezionych pieniędzy. Rząd pomieniony przyjął tę propozycją, a wysłany do Madrytu pełnomocnik towarzystwa, powraca do Londynu z podpisanym kontraktem. Roboty koło wydobywania ukrytych skarbów rozpoczną się w Kwietniu przyszłego roku.

Poseł Niderlandzki w Stambule przedstawiony był uroczystie Sułtanowi dnia 20go m. b.

Pan Chateaubriand zaięty jest wydaniem wszystkich dzieł swoich, za które mu 300,000 Franków ofiarowano.

Pan Blaquiere, agent towarzystwa Londyńskiego ku wspieraniu Greków, przybył do Paryża. Mniemają, iż w przyszłości towarzystwa Londyńskie i Paryskie wspólnie działać będą.

Monitor udziela od niejakiego czasu listów z Linc i Wiednia, które są bardzo pomyślné treści dla sprawy Greków.

Listy z Santa-Martha (Kolumbia) donoszą, iż w tym porcie zawiązało się towarzystwo w celu uzbrojenia 20 korsarzy. Statki te mają krążyć między Kadyxem i Kubą w cieśninie Gibraltarskiej, przy wyspach Balearskich i przylądku Finisterre.

Żyjemy w nadzwyczajnym czasie, gdzie

wśród błędów i sprzeczności bardzo ważne rozwijała się zdarzenia. Francya i Anglia mają się bardzo tém zaprzętać, iżby dwór hiszpański wszedł w układy z jednem lub więcej państw Ameryki południowéj, a Mexiko ma być gotowe do dania znacznych sum za uznanie swojej niepodległości. Ale iakże to pogodzić z doniesieniami i urzędowemi papierami przysłanemi z Ameryki? Tam nowe państwa zawierają z sobą traktaty, któremi się zobowiązują nie przyjmować żadnych warunków żądających wynagrodzenia, czyliby te ze strony Hiszpanii lub iakiego innego mocarstwa były czynione. Właśnie, kiedy się to pisze, może ten układ tém mocniéj i stałéj jest zatwierdzony w Panama, dokąd, iak wiadomo, w Październiku Posłowie wszystkich nowych państw Ameryki udać się mieli na powszechną obradę. Ten zjazd, którego twórcą ma być Boliwar, jeżeli osiągnie cel przeznaczony, stanowić będzie epokę w dziejach świata. Korzystając z téj sposobności, przypomniemy na pamięć raz ieszcze to, o czém tam naradzać się mają, a co w piśmie, które pod dniem 2. Lutego gazeta w Bogota umieściła, mającém być dziełem Kolumbijskiego Sekretarza spraw zagranicznych, jest dokładnie oznaczone. Przedmioty te tyczą się częścią mocarstw wojnę prowadzących, częścią wojujących i neutralnych razem. Pierwszych jest mianowicie sześć. Pierwszy punkt: iż ma być uroczystie zawarty wieczny związek przeciwko Hiszpanii między wszystkimi nowemi narodami. Drugi: ma być w osobnym manifestie słusność ich sprawy i systematu politycznego innym mocarstwom chrześciańskim wykazana; potrzebie: wszystkie te narody mają iak związkowi i sprzymierzeńcy zawrzeć z sobą traktat handlowy i wolnéj żeglugi; poczwarte: mają się naradzać, iak sobie postąpić względem Kuby i Portoryko; ile siły zbroynéj i pieniędzy ma każdy naród dać, gdyby miało stanąć na tém, aby tym także wyspom do osiągnięcia niepodległości dopomódz; piąte, mają być przedsięwzięte środki przeniesienia wojny wspólnie na brzegi hiszpańskie; co iuż się poczęści stało, iak widać z zatamowania handlu hiszpańskiego i schwywania kilku okrętów przy brzegach Hiszpanii. Nareszcie chcą się nad

tém zastanowić, czy wypada środków mających być przedsięwzięciami względem Kuby i Portoryko, użyć i względem Kanaryjskich i Filipińskich wysp. Trzy przedmioty tyczą się woiuących i neutralnych krajów razem, i ztykają się także bezpośrednio z prawami Europy. Nayprzód chcą się naradzać względem przedsięwzięcia środków ogłoszenia Prezydenta Ameryki południowej, niecierpienia więcęcy, aby zakładano osady w Ameryce lub mieszano się w iaki bądź sposób w interessa nowych państw; powtórę zasady prawa narodów dotąd nierozstrzygnięte, a osobliwie te, które się tyczą mocarstw woiuących i neutralnych, mają być ustalone; nareszcie nad tém się zastanawiać będą, iak w politycznym i handlowym względzie uważać te narody, które od kraju macierzystego odpadły lub odpadną, a nie uzyskają uznania niepodległości.*) Zamierzam tedy zjazdu w Panama nie są rzeczy błahę: nie idzie tu tylko o materyalne ale i o moralne interessa; to jest o przyjęcie stałych i pewnych zasad, któreby za prawidło w wątpliwych przypadkach służyć mogły. Czy kraje należące do zjazdu w Panama są już dojrzałe, aby o takich przedmiotach naradzać się mogły; czyli nadewszystko mają moc utrzymać swoje postanowienia zewnątrz, co jest koniecznie potrzebne, jeżeli to nie mają być zamki na lodzie im więcęcy szkody niż pożytku rokujące; o tém nas przyszłość przekona. My później niektóre w tym względzie wyjaśnienia damy.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 20. Październ.

Król i dwór bawia wciąż w Eskurialu, zkąd Król odbył wczoraj przejazdkę do Moncloa.

Wielu urzędników publicznych pierwszego rzędu doniesieni są policyi iako Comuneros i Wolni mularze.

Pan Zea przodkował wczoraj w radzie Ministrów.

Konsul francuski przybył do Madrytu.

Publiczne szkoły tutejsze, które nie były pod dozorem Jezuitów, zostały — iak Goniec

francuzki donosi — z wyraźnego rozkazu Ministra Colomarde zamknięte.

W liście przez Konstytucyonistę udzielonym wyrażono: „Podług wyciągu z raportu Nadintendenta policyi, wszystko jest spokojno. Uboższa klasa ludzi zdaie się być sytą zaburzeń, i niczego nie pragnie, iak tylko powrotu spokojniejszych czasów. Jeżeli się niekiedy oburza, jest wtenczas tylko narzędziem ludzi, którzy nie są Jakubinami ani rewolucyonistami, lecz tylko niespokojnemi głowami, których nic nie może zaspokoić iak tylko rząd, który bezprawiom ich nie uymuie cugli. Klasa pracujących, kupcy i właściciele szczupłéj ziemi, do żadnego nie należą stronnictwa, pragną oni tylko osobistego bezpieczeństwa i spokojności, ażeby bezprzeszkodnie pracować, i owoców swéj pracy używać mogli. Zdaie się, że nawet i Królewscy ochotnicy pojęli teraz prawdziwy cel swego ustanowienia.“

Od nieiakięgo czasu pytanie względem niepodległości Meksyku było przyczyną częstych i bardzo długich obrad, które iednak na niczém się kończyły. Depesze Biskupa La Puebla de los Angeles, które tu nadeszły przez Londyn, zapewniają rząd, iż stronnictwo hiszpańskie coraz bardziej się wzmacnia w Meksyku. Może to także mieć wpływ na obrady gabinetu.

P o r t u g a l i a.

Z Lizbony dnia 15. Październ.

Dnia 12. m. b. w rocznicę urodzin Następcy tronu, Don Pedro, wszystkie warownie portu tutejszego zatkwily bandery, i 101 wystrzałów z dział ogłosiły dzień uroczysty. Wszystkie kraiove i zagraniczne okręty, które się znajdowały w porcie, wywiesily także swe bandery i dawały nawzajem ognia z dział swoich.

A n g l i a.

Z Londynu dnia 1. Listopada.

Dwór przywdział żałobę po Królu Bawarskim od dnia 30. z. m. aż do dnia 10. Listopada.

Xiążę Cumberland wyjeżdża z powrotem do Berlina.

*) To się rozumiało o Haity, któręj niepodległość już uznała Francya.

W sobotę Hrabia Palmella miał czynności w wydziale spraw zagranicznych.

Podług Lizbońskięj gazety dworskiey, Król Portugalski odebrał dnia 11. z. m. z rąk Król. Pruskiego Posła, Generała Royer, order czarnego orła z listem Króla Jmci.

W liście z Madrytu wyrażono: „Zbieg różnych okoliczności każe nam się z pewnością spodziewać, iż z natchnienia Posłów Angielskiego i Francuzkiego przy Królu Ferdynandzie, wkrótce ważne zaydą odmiany w systemacie rządu hiszpańskiego. Powszechny wyrok amnestyi — iak z pewnością głoszą — zatwierdzony już jest od Króla, i obawianie się tylko duchowieństwa, które świeżo tak groźną przybrało postać, tamowało dotąd ogłoszenie onego. Poseł Angielski przy dworze hiszpańskim wstawiał się usilnie u Króla Ferdynanda za znajdującymi się w Anglii hiszpańskimi wychodzcami, i spodziewać się należy, iż starania jego niebędą bezskuteczne. Owo zgoda zdaie się, iż moderatyzm postępuje znowu naprzód w Hiszpanii. Za dowód tego przywodzą mianowanie Margrabi Campo Sagrado Ministrem woyny, i powierzenie dowództwa Król. woyska domowego Margrabi Don Las Amarillas, siostrzeńcowi Generała Castanos; obadway należą do stronnictwa umiarkowanych i przychylni są systematowi dwóch Izb.“

Bardzo wiele okrętów kupieckich zostało mnięj więcý uszkodzonych podczas nawałnic przeszłotygodniowych.

S z w e c y a.

Z Stokcholmu dnia 25. Paźdź.

Dziś wieczór powrócili tu NN. Królestwo z Norwegii.

W ł o c h y.

Dnia 26. Października.

Podczas zawierania przez Pełnomocnika Sardynskiego z Dejem Tripolitańskim naynowszego traktatu, znajdowała się w porcie Tripolitańskim fregatta Neapolitańska, która przywiozła Dejowi haracz w summie 35,000 Piastrów. Lubo Kapitan Neapolitański wzbierał się należeć do boiu, to wszelako korzystając ze zwyczajstwa Sardynczyków, zapłacił Dejowi tylko 10,000 Piastrów.

Sławny w literaturze i dyplomatyce Margra-

bia Girolamo Lucchesini, tknięty paraliżem, umarł w Florencyi w nocy z dnia 19. m. b.

Państwo Ottomańskie.

Gazeta Hydryocka *Przyjaciel praw* z dnia 29. Sierpnia zawiera: Oto są bliższe szczegóły wyprawy do Alexandryi, które naszym czytelnikom w ostatnim numerze przyobiecaliśmy. Odebraliśmy ie od naocznego świadka, P. Diomedesa Skufo. Jest to wyciąg z dziennika okrętu pod dowództwem P. Emanuela Tombasi zostającego, a rzetelna dokładność jego potwierdzona ieszcze przez 2 innych dowódców téżże wyprawy: Dnia 4. Sierpnia (tak opiewa dziennik P. Diomedesa Skufo) odpłynęliśmy z portu Hydry dwoma okrętami wojennemi: Themistokles i Epaminondas zwanemi, pod sprawą Kapitana Emanuela Tombasi i Antoniego G. Kriesi, i trzema okrętami palnemi pod sprawą walecznych: Konstantego Kanari, Ant. Th. Voko i Manulego Buti przeciwko flocie Alexandryjskiey. Za pomocą sprzyjającego wiatru zoczyliśmy dnia 10. t. m. godziną przed wschodem słońca stały ląd Egiptu, a w odległości 7 migliów Araba Kulessi (wieżę murzynską) z przodu naszego okrętu. Skierowaliśmy przeto nasze okręty ku Zachodowi, ażeby nas nieprzyjaciel nie poznał. Około godziny 2giey po wschodzie słońca tegoż dnia trzy dowódcy palnych okrętów i Kapitan A. G. Kriesi, wsiadłszy na bryg Kapitana E. Tombasi, gdy za wspólną naradą każdy, a szczególnięj dowódcy podpalaczow, odebrali rozkazy, mieć baczność, ażeby przez nieuwagę znajdującym się tamże europejskim okrętom najmnieyszey nie wyrządzić szkody, udali się podpalacze może we 3 godziny po wschodzie słońca ku Alexandryi; my zaś krążyliśmy ponad port i trzymaliśmy straż uważając poruszenia naszych wyprawionych okrętów, ażeby po wykonaniu przedsięwzięcia uratować barki z naszymi podpalaczami. Tymczasem około 10 3/4 godziny (to iest na 1 1/4 godziny przed zachodem słońca) podpalacze nasi okazali się niedaleko portu, a podpalacz Kanarego, iako szybko-żeglujący wpadł mając zasobą innych, i gdy na swoim okręcie dla przeglądu gwałtem

przytrzymał przybyłego wówczas dowódcę portu Alexandryi, wpadł na nieprzyjacielski okręt admirałski i 4 inne fregaty, które w porządku przed pałacem Satrapy Egipskiego na kotwicy stały. Nieustraszonego dowódcę statku palnego dosięga środek nieprzyjacielskich okrętów obok okrętu Admirałskiego; lecz w téj stanowczej chwili zazdrośne szczęście zdradza waleczność naszą — wiatr sprzyjający raptem ustaie — a przeciwny następuje. Nadaremnie usiłuje nasz dowódca dostać się na okręt Admirałski i zostaje na koniec zniewolonym swój palny okręt przeciwko innemu nieprzyjacielskiemu skierować kupie, to jest, przeciwko fregacie i wielu innym brygom — zapala przeto około 12 1/4 godziny swój palny okręt i oddala się — jednakże ten przypadek skierował się inaczej i spalił się nic nie zdziaławszy. Niepomyślność pierwszego sprawiła, że drugie dwa palne okręty nieużytecznymi stały się, ponieważ nieprzyjaciel miał się ku obronie. Lecz Grecy, iakby całą potęgę wyzwać i bez żadnej obawy wzgardę okazać chcieli nieprzyjacielowi, który swoją ochronę tylko spiknieniu się żywiołów przeciwko Greckiej odwadze winien — i tak wywiesiwszy swoją własną banderę, w zupełnym porządku bez najmniejszego pośpiechu odpłynęli. Nadaremnie ściagało 7 nieprzyjacielskich okrętów za dowódcą Kanarym, ażeby baręk jego opanować; w tym samym czasie przyspieszyły nasze wojenne uratowały baręk z ludźmi. Na chwilę przed przybyciem naszych okrętów pokazał się także bryg Francuski dla dania ognia na baręk naszego podpalacza Kanarego, iak gdyby miał rozkaz od Satrapy Egipskiego, ukarać śmiałością Grecką i położyć tamę nieustraszonej waleczności innych podpalaczy. — Przecież pomimo wszelką zręczność w celowaniu Francuskich puszczaczy, Kanari ze swoimi towarzyszami wyszedł bez najmniejszego uszkodzenia będąc zabranym przez nasze wojenne okręty, które około 2 godziny po zachodzie słońca odpłynęły w głąb morza. Dniem późniejszy to jest 11. Sierpnia) powracając do Hydry dostrzegaliśmy na naszym horyzoncie 5 nieprzyjacielskich okrętów wojennych, płynących z Satalii do Alexandryi, będących pod zastoną 45 Tsimisów; zrobiliśmy zaraz przeciwko nim po-

ruszenie — spaliliśmy im ieden bryg o 16 działach iedynie za pomocą naszych dział — reszta winna tylko ucieczce swoją ochronę. Jednak 45 maytków i 36 żołnierzy na tymże brygu znajdujących się uratowaliśmy. Dnia 15. Sierpnia znowu napotkaliśmy niedaleko Satalii nieprzyjacielską leukę na kształt brygu z drzewem i 95 żołnierzami i maytkami, którzy zaufani w swojej liczbie chcieli nam dać odpór. Jednakże i ta po krótkim odporze dostała się w nasze ręce, a iey osada poddała się na nasze względy. Leukę i ładunek zatrzymaliśmy iako niepospolitą zdobycz, zaś podróżujących i żołnierzy, których na pokładzie spalonego brygu mieliśmy w swojej mocy iako ienców, puściliśmy do Kakawy, ile że się na naszą dyskretyą spuścili. Tamże uwolniliśmy także dowódcę portu Alexandryi, któregośmy sztuką w moc swoją dostali. Nakoniec po 15 dniowej żegludze zawinęliśmy w wieczór dnia 25. do portu Hydra, niedoznawszy innej szkody w całej naszej wyprawie, iaktylko żeśmy utracili dwóch walecznych towarzyszyów Panteli Tzitza i Jana Chundę (wieczna niech wam bracia! będzie pamięć) oprócz tego mamy czterech rannych patryotów: Jan Constandinidi, Angeli Gława, Nik. Dimu i Grzegorza Ph. de Psara. Taki był początek, taki koniec. Winni iesteśmy jednakże bezstronniej prawdzie i świętemu naszemu sumieniu to sprawiedliwe wyznanie, iż w téj wyprawie nikt swojej powinności nie zaniedbał, a nasi waleczni dowódcy palnych statków i przy téj okazji dowiedli, iż są godnymi świętej swojej sławy i swojej oyczyzny.

Znad granicy Tureckiej dnia 26.

Października.

List z Smyrny d. 27. Września zwiastuje, iż Kolokotroni i Demetryusz Ipsylanty pod Nissi zupełnie zbili wodza egipskiego Ibrahima Baszę. Powiadają, iż cała artyllerya egipska dostała się ręce w Greków.

W różnych włoskich gazetach znajdują się następujące porozrzucane wiadomości: Piotr Bey Mainy poddał się Porcie, która mu pozwoliła siedzieć spokojnie w prowincyi, uwolnioney teraz od podiadzników tureckich. Ucieczka Kohduryottego i złe sprawowanie się Moreotów skłoniły go do tego kroku. — Dway

synowie Kolokotroniego, z których jeden 24letni młodzieniec, dla waleczności i szlacheznego umysłu wielce od swych ziomków poważany, ruszą z Naponi di Romania z zebranymi tamże 2500 ludzi, dla wzmocnienia oycza swoiego. Goura wciąż jeszcze stoi w północnej stronie Aten z 5000 ludzi. Zaimi zajmuje Kalamatę. — W Naponi di Romania stoi ciągle francuski Półkownik Fabvier z 800 ludzi. — Niektórzy europejscy Oficerowie w służbie Baszy Egipskiego przeszli w służbę Greków.

Rozmaite Wiadomości.

Z Poznania dnia 11. Listopada.

Dnia 7. m. b. umarł tu Wny JP. Wiebers, Doktor medycyny, Radzca Lekarski i Nauczyciel przy instytucie położniczym. Jeszcze w ostatnim dniu życia swojego zaięty był dopełnianiem obowiązków urzędu swojego, gdy śmierć nagła prawie mu z ręki pióro wytrąciła. Ten tak raptowny zgon przeraził boleścią wdowę i trzy córki, a potem i wszystkich przyjaciół i znajomych tego powszechnie szanowanego i kochanego męża. Wczoraj poziome jego szczątki złożone zostały w grobie na cmentarzu ewangelickim, dokądie odprowadzili jego spółurzędnicy, obecni tu dnia tego cywilni lekarze, wszyscy woyskowi urzędnicy zdrowia, mając na swém czele Lekarza Dywizyjnego, i liczni przyjaciele. Jęklive narzekania szanownej wdowy i znacznych córek z powodu utraty przykładnego małżonka, dobrego oycza, wyciskały łzy wszystkim przytomnym, podwajając smutek ich z powodu utraty szczerzego przyjaciela, prawego męża, którym był w ścisłym znaczeniu słowa. — Jakób Fryderyk Wiebers urodzony dnia 18. Grudnia 1758. w Wilnie, gdzie oyciec jego był Seniozem tamiecznego Konsystorza ewangelickiego, pochodził z starodawnego polskiego rodu szlacheckiego, który od niepamiętnych czasów w Xięstwie Warmińskim i Woiewództwie Malborskiem, późnię prawie przez dwa wieki w Litwie, mianowicie w Xięstwie Żmudzkiem, był osiadły, dzierzył włości i zasługiwał się w stosunkach cywilnych i woyskowych tronowi i oyczyźnie. Prapradziad jego był Stolnik

kiem Woiew. Malborskiego. Pradziadiego, Choraży, wyprowadził się na początku 17go wieku z Żmudzi do Kurlandyi, gdzie się oyciec jego urodził, który potem przeniósł się znówu do Litwy, i obrał mieszkanie w Wilnie. Na wniosek Nieboszczyka i dwóch młodszych jego braci Jana Samuela i Michała Benjamina, została ich dostojność szlachecka w roku 1819. z strony rządu Rossyiskiego uznana, w księgi rodzin szlacheckich pierwszego rzędu Gubernii Wileńskię zapisana i osobne dyploma z herbem *Ferber* wydane. Późnię także nasz N. Monarcha uznał i potwierdził stan szlachecki dla śp. zmarłego Wiebersa i rodziny jego. — Odbywwszy on niedgdyś *humaniora* w Wilnie, a kurs akademiczny lekarski w Getyndze, uposażnił się następnie iako Doktor praktyczny w Poznaniu, gdzie obok tego powołania, za czasów Pruss połudn. sprawował urząd członka owczasowej Rady Lekarskiej, za Xięstwa Warszawskiego urząd Fizyka Departamentowego, a w naynowszych czasach urząd Radczy Lekarskiego i Nauczyciela przy instytucie położniczym, któremu także przekład książki: „Nauka sztuki położniczej dla niewiast“ na język polski, winni jesteśmy. Przy wysokim stopniu naukowości posiadając równie dokładnie język niemiecki iak polski, z równą pracował korzyścią wśród wszystkich zmian rządowych. Słowem był tyle pożytecznym krajowi iako zdatny urzędnik, ile był pożytecznym cierpiący ludzkości, iako biegły lekarz. W ostatnich latach mało się trudnił praktyką lekarską, i prawie wyłącznie poświęcał się obowiązkom urzędu, troskliwemu wychowaniu swoich czworo dzieci, z których syn sposobił się w Berlinie w naukach zawodu oycza swego, uszczęśliwianiu swęj familii, i umiejętnościom, które ciągle starownie pielęgnował.

Cmentarz zwany *Pere la Chaise* w Paryżu.

(Dokończenie.)

Chociaż w ogólności na tym cmentarzu według pewnego porządku sobie postępowano w umieszczaniu nagrobków, jednakże napadamy i tu na dziwne sąsiedztwa. Zaraz przy Marszałku Ney spoczywają kości poety Beaumarchais, autora Cerulika Sewilskiego. Był on dawnię umieszczony w przepysznym ogrodzie zdobitym buleward St. Antoine;

późnię go tu przeniesiono, gdzie prosty kamień grób jego pokrywa. Z pobliskiego wzgórką daie się widzieć wytworny kościółek, którego dach na dziesięciu białych słupach marmurowych się wznosi. W tym stoi sarkofag, a na nim korona. Jest to pomnik rossyjskiéy Hrabiny Denidoff, spokrewnionéy z domem cesarskim. Miał on kosztować 2 miliony Franków. Zdaie się, że natém wzniesieniu najpiękniejsze pomniki są zgromadzone; a razem mieszczą się tu nayważniejsze przypomnienia. Bohaterowie wojen rewolucyjnych mają tu powszechną schadzke. — Nad inne wznosi się obelisk z marmuru Kanaryjskiego 21 stop wysoki: zdaleka już widać na nim imię: Massena zmarły d. 4. Kwietnia 1817. Wymienione są też miejsca znaczniejsze, gdzie się M. wstawił. Pomnik ten bogato jest przystroiony trofeami, laurewemi wieńcami i innemi zaszczytnemi znakami Marszałka. W téy okolicy umieszczone są jeszcze nagrobki Hrabów i Generałów Poruczn. du Muy i Colland. Obok Masseny dano Marszałkowi Lefebvre grób stósownie do jego wyraźnego życia. Pomnikiem jego jest sarkofag z białego marmuru osadzony na podstawie z białych kamieni wapiennych. Z iednéy strony stoi imię Lefebvre, z drugiéy czytamy: „Żołnierz, Marszałek, Xiążę Gdański, Par Francyi“, a niżej: „Fleuris, przednia straż, przeyscie za Ren, Altenkirchen, Mont - Mirail.“ A na obydwóch rogach: „Gdański, Altenkirchen.“ Obraz Marszałka wypukły roboty wieńczę 2 gieniusze sławy. Nie mniéy pyszny jest pomnik Admirała Xięcia Decrés, który się wstawił na morzu. Inne sławne imiona w téy okolicy są: Hrabiego Colleredo, Marszałka Serrurier, Hr. Compans i Gen. Bernonville. Idąc ztąd ku muirowi, który z północnéy strony cmentarz ogradza, napadamy na pomnik z czarnego marmuru, a na nim wiele rąk w różnym kierunku. Napis obwieszcza, że tam spoczywa sławny Naczelnik instytutu głuchoniemych w Paryżu, X. Sicard. Dwóch jego uczniów zrobiło napisy poświęcone jego pamiętce w następujący sposób; ieden: „Opatrzność nam go dała, aby był drugim stwórcą nieszczęsnych głuchoniemych“; drugi: „Dzięki Opatrzności boskiéy i gieniuszowi tego wybornego oyc-

ca; przez niego staliśmy się ludźmi.“ Na dowód, jaka tolerancya panowała w nowszych czasach, przytaczaia Paryżanie, że X. Sicard z innymi duchownymi katolickimi znalazł miejsce grobowego spoczynku tylko na parę kroków od gajku protestanckiego; i nawzaie znowu protestancki Xiądz Mestrezat spoczywa wpośród katolików; a to wszystko na gruncie owego Xiędza la Chaise, który był gorliwym Jezuitą i spowiednikiem Ludwika XIV. Obracając się znowu ku muirowi, spostrzegamy ieden z najpyszniejszych pomników. Cztery kolumny tokańskiego stylu unoszą kościółek, do którego ośm schodów prowadzi. Wewnątrz znajduje się malarzka i snycerska robota. Grób ten jest własnością nieznanéy familii Boode. Sławne imię czytamy na bliskim pomniku: „Pamiętce Kamilla Jordan.“ Na szerokiéy podstawie stoiać cztery słupy wspieraiące dach bardzo ozdobny, który okrywa popiersie marmurowe K. Jordana, iednego z najsławniejszych mowców oppozycji. Osobliwsze znaki symboliczne wabiać nas do bardzo gustownego grobowca, na którego przodzie widać się daie alembik, kosz z kartoflami, i latorośl winna w wypukły robocie. Napis obwieszcza, że tam spoczywa aptekarz Parmentier, zrodzony roku 1737+1813. w Paryżu. Zasługa jego jest zaprowadzenie kartofli, przeciw któremu ieszcze teraz w niektórych prowincjach francuzkich uprzedzenie walczy. Pomnik ten wystawili mu uczniowie jego i przyiaciele, aptekarze woyskowi i cywilni. Dwóch sławnych poetów francuzkich tu umieszczono, którym się nad innych należało miejsce w Elizyum poetyckim. Nie bardzo znacznym jest sarkofag na grobie Lafontena; a lis którego na wieku spostrzegamy, zdaie się być trochę za naturalnie zastósowany do ulubionego baykopisa. Znaczniejszy nieco jest grobowiec Moliera, który stanowi świątynią opartą na czterech kolumnach; na iednéy stronie taki stoi łaciński napis: kości J. B. Pakelina Moliera, Paryżanina, naycelniejszego pisarza komedyi, tu przeniesione i pochowane roku 1817. za staraniem Prezydenta miasta Wilhelma Chabrol de Valvic. Umarł w roku 1673. mając lat 51.

(Dodatek.)

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 12. Listopada 1825.)

Rozmaite Wiadomości.

W obiecany w nowy Wrocławskiy gazecie artykule o muzyce w Wrocławiu, czytamy, co się tyczy małego Krogulskiego, następujące pochlebne o nim zdanie: „Wyiątek z gazety Poznańskię zwrócił już uwagę Publiczności tutejszëj na małego ośmioletniego wirtuozę Krogulskiego; znajduie on się teraz w Wrocławiu i da się słyszeć w przyszłą środę dnia 9. Listopada na fortepianie. Miałem sposobność poznać go i przekonać się o iego zręczności i szczególniejszëj, w tak delikatnym wieku rzadkię sile i wytrwałości. Niezmiernie uderza nadzwyczajnie delikatne i wprawne ucho tego malca; potrafił on bez długiego namysłania się i bez omyłki zgadywać pojedyncze tony wielu akordów, które brałem, nie widząc ich, i to nawet, gdy go przez raptowne i ostre przeyscia chciał w błąd wprowadzić. — Ten muzyczny fenomen znajdzie pewno tylu słuchaczów ile podziwicieli.“

Podług naynowszeo obrachunku Europa liczy mieszkańców 212,162,225 (z tych wynosi ludność Pruss 11,663,176 — ludność Rossyi 50,000,000 — Polski 4,000,000 — Francyi 31,217,200 — Austrii 30,006,949 — Anglii i Irlandyi 21,396,000 i t. d.) Azya 596,696,600. Afryka 106,383,100. Ameryka 37,265,418. — Australia 2,628,000. — Prussy mają dochodu 95,000,000 Złt. Reńsk.; Rossya 105,000,000; Polska 15,000,000; Francya 353,509,848;

Austya 130,000,000, Anglia i Irlandya 544,146,500. (Z genealogicznego kalendarza gotaskiego na rok 1826.)

Wiadomości gospodarsko-rolnicze i handlowe.

Różnica ceny zboża kupionego w Gdańsku, łącznie z wszelkiemi kosztami, a po dwóch latach sprzedanego w Anglii, jest taka:

Pszenicę w naylepszym gatunku kupowano w Gdańsku 27 szelingów, 5 pen., a sprzedano w Londynie od 56 do 72 szelingów.

W Gdańsku:		W Londynie:	
Jęczmień	po 11 sz. 5 pen.	Od 34 do 46 sz.	
Owies	— 8 — 9 —	— 26 — 33 —	
Groch	— 15 — 6 —	— 50 — 68 —	

W ciągu roku 1824 wprowadzono towarów do W. Xięstwa Finlandzkiego za 4,673,556 rubli, a wyprowadzono za 5,728,570 rubli 42 kop. — Przywóz towarów zbytkowych bardzo był mały; i tak wina szampańskiego wprowadzono tylko 246 butelek, sukna tylko 1883 łokci, prawie nic atlasów i podobnych materyi, wstążek tylko 259 sztuk, rozmaitych zwierciadeł tylko za 269 rubli, ale natomiast książek za 38083 rubli.

W Sierpniu wyruszyła z Orenburga do Kiwy, karawana o 502 wielbłądach z towarami rosyjskiemi za 176 627 rubli, 40 kopieek.

W tymże samym miesiącu wyszły z Petropawłowska w gubernii Tobolskię, dwie ka-

rawany, jedna o 83 wielbłądach do Kokantu, druga o 30 wielbłądach do Taszkantu.

Dziennik Petersburgski podaje ilość wywożonego rocznie cynku z Polski, Pruss i Szląska na 200,000 cetnarów. Znaczna część tego kruszcu idzie do Indyów wschodnich.

Dotychczasowy roczny zbiór wina w Krymie, wynosił do 500,000 wiader; nowe plantacje potroją zapewne tę ilość; zbiór tego roczny wiele obiecywał, ale wczesne przymrozki spóźniły dojrzałość winogron, i obawiano się, aby dobroć wina tegorocznego, niebyła gorszą, niż jest zwyczajnie.

Nr 8. W. P. jest już wydrukowany; zawiera przeszło pięć arkuszy pisma 1) *Listów* 15 ze 49 Dyrektorki Campan o edukacji panien w Ekuenie przez Napoleona założoney. 2) Akt 1 *Fedry*, Rassyna trajedyi, tłumaczonej przez W. S. T. P. J. 3) *Literatura polska*. 4) *Gustaw Adolf*. Powieść. Do ostatniego Grudnia wyidzie reszta Nr. W. P. na r. b. Umieszczone w nich będą reszta wspomnianych listów i trajedyi, iakoteż różne powieści lub *Życie Kanarysa* it. d. Chcący prenumerować na r. 1826. raczą wczesnie zgłosić się do Wgo Schumana R. S. do Wgo Jagielskiego D. M. iakoteż do wiadomych już Księgarni, Urzędów pocztowych i JP. Mańkowskiego w cukierni.

OBWIESZCZENIE.

Jako kupiec Moryc Kuczynski i iego żona Jette z Eliasonow, sprowadziwszy się tu z Wrocławia, wspólność majątku i dorobku w tutejszhey prowincyi pomiędzy małżonkami exystuiącą, w układzie sądowym na dniu 2. Sierpnia r. b. w tutejszym Sądzie Ziemiańskim spisany, wyłączyli, podać się niniejszém publicznie do wiadomości.

Poznań dnia 15. Września 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Czyni się niniejszém wiadomo, iż U. Maryanna owdowiła Malczewska z Goślinowskich w Gogolewie Powiecie Szrem-

skim i Ur. Erazm Mąkowski w Słowęcinie w Polsce, przez kontrakt przedślubny w dniu 12. m. b. zawarty, wspólność majątku i dorobku w przyszlém małżeństwie wyłączyli.

Poznań dnia 17. Października 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 23. Listopada 1825. o godzinie 11. zrana w naszey Izbie instrukcyney przed deputowanym Referendaryuszem Müller różne srebra i złote pierścienie, publicznie naywięcej daiaćemu sprzedane będą, na co ochotę kupna mających wzywamy.

Poznań dnia 17. Września 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYNY.

Gdy również na terminie dnia 12. Kwietnia r. b. do sprzedaży nieruchomości do pozostałości Walentego Muszkiewicza należący, pod liczbą 53. na przedmieściu Środki położoney, wyznaczonym, żaden chęć kupna mający nie zgłosił się, nowy termin do sprzedaży téżże nieruchomości z 43 pretów składaiący się, na 105 Tal. 15 śgr. ocenioney, na

dzień 3. Grudnia r. b.

o godzinie gtęy przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Jeisek w Izbie Instrukcyney Sądu naszego wyznaczony został.

Ochotę kupna i do posiadania zdolnych wzywamy, aby się na terminie tym osobiście lub przez prawnie dozwolonych pełnomocników stawili i licyta swe podali, poczém naywięcej daiający, ieżeli prawna iakowa nie zaydzie przeszkoda, przysądzenia spodziewać się może.

Taxa i warunki w registraturze przeyrzane być mogą.

Poznań dnia 3. Października 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ARESZT OTWARTY.

Nad majątkiem zmarłego dnia 3. Stycznia 1825. roku Nepomucena Lutomskiego, dziedzica dóbr Turkowa w powiecie Bukowskim, dzisiay o godzinie 12tęy w południe konkurs otworzony został. Wzywamy przeto wszystkich, którzy pieniądze, kleynoty, dokumenta lub skrypta do wspólnego dłużnika należące posiadaią, aby z takowych Sucessorom rzezczonego Lutomskiego nic nie wydali, owszem

rzetelnie nam donieśli, i pieniądze takowe efekta i skrypta z zastrzeżeniem sobie praw do nich służących, do Depozytu naszego oddali, gdyż inaczej każda zapłata lub wydanie za niestąpnione uważane, i na dobro massy powtórnie ściągnione zostanie.

Ci zaś, którzy rreczy takowe lub pieniądze zatają, spodziewać się mogą, iż wszelkie im do nich służące prawo zastawu lub inne iakiekolwiek utracą.

Poznań dnia 3. Października 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością zmarłego w dniu 3. Stycznia r. b. dziedzica dóbr Turkowa, Nepomucena Lutomskiego, dziś o godzinie 12tęj w południe konkurs otworzony został. Zapozywamy przeto wszystkich nieznanomych wierzycieli, którzy pretensye do pozostałości téj mają, aby się w terminie do podania i wykazania swych pretensyi na

dzień 25. Lutego r. przyszył.

o godzinie 9. zrana przed Deputowanym Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Bielefeld w Izbie naszéj Instrukcyney wyznaczonym osobiście lub przez Pełnomocnika prawnie dozwolonych stawili, pretensye swe podali i rzetelność ich udowodnili, gdyż w razie niestawienia się z pretensyami swemi do massy prekludowanemi i wieczne im w téj mierze przeciw innym wierzycielom nakazanz będzie milczenie. Tym wierzycielom, którzy dla zbytćej odległości lub innych prawnych przyczyn osobiście stanąć nie mogą, i w mieście tuteyszm znaiomości nie mają, proponujemy na Mandataryuszów Kommissarzy Sprawiedliwości Weissleder, Boy i Łukasiewicz, z których iednego obrać i w informacyą i plenipotentcyą opatrzyć mogą.

Poznań dnia 3. Października 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Do likwidacyi wszelkich pretensyi do kaucyi za urząd byłego Exekutora Sądu Pokoju w Rogoźnie Kleinuczek, wyznaczylśmy termin na dzień 7. Marca 1826.

zrana o godzinie 10. przed Referendaryuszem Sądu Ziemiańskiego Rūdenburg w Izbie In-

strukcyney Sądu naszego, na który wszelkich wierzycieli niewiadomych pod tém zagrożeniem zapozywamy, iż w razie niestawienia się z pretensyami swemi do téżé kaucyi mianemi oddaleni, i iedynie do osoby byłego exekutora Kleinuczek przekazanemi byđź mają.

Poznań dnia 7. Października 1825.

Królewsko Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się ninieyszm do publiczney wiadomości, iż małżonkowie Kalckreuth, a mianowicie Fryderyk Wilhelm Emil Hrabia Kalckreuth, dziedzic mająćności Kozminskiéj i Radlinskiéj, i Julianna Fryderyka Louiza Henryetta urodzona Stechow, podług układu z dnia 24. Lipca 1825, wspólność majątku między sobą wyłączyli.

Krotoszyn dnia 24. Października 1825.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Gdy nad majątkiem Józefa Arnolda dzierżawcy w Chwałkowie zmarłego; z powodu niewystarczania onegoż na zaspokoienie wierzycieli, process sukcessyino - likwidacyiny otworzonym został; przeto wyznaczylśmy termin do likwidowania i usprawiedliwienia pretensyi na dzień 14. Grudnia r. b.

z rana o godzinie 9. przed deputowanym W. Sędzią Biedermann w sali Sądu tuteyszego odbyć się mający. Zapozywamy więc wszystkich nam niewiadomych wierzycieli, iżby się na tymże sami osobiście lub przez pełnomocnika prawnie do tego upoważnionego stawili, i z pretensyami swemi do massy sukcessyino likwidacyiny mianemi zgłosili, i rzetelność onychże należycie wykazali. W przeciwnym bowiem razie wszelkich praw swych pozbawionemi zostaną, i z pretensyami swemi tylko do tego, coby po zaspokoieniu wierzycieli, którzy się zgłosili, z massy ieszcze zbyło, odesłani będą.

Gniezno dnia 8. Sierpnia 1825.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Hutta powidzka w powiecie Gnieznskim

położona, pod iurydykcyą naszą będąca, successorów Leixnerów własna, do której przyległości Bonikowo, Bonikowko, Ostrow Hutecki wraz z fabryką szkła i wiele innych korzystnych, przywilejem z roku 1760. nadanych prorogatyw należy, a która według sądownie sporządzonęj tacy na 18702 tal. 10 šgr. oszacowaną jest, ma być na wniosek wierzycieli z powodu długów drogą licytacji naywyżey podającemu sprzedaną.

Termina licytacji są

na dzień 15. Lipca r. b.,

na dzień 12. Października r. b.,

a peremtoryczny termin

na dzień 16. Grudnia r. b.

zrana o godzinie 9. przed Deputowanym Assessorem Ur. Ribbentrop w Sali Sądu tutejszego wyznaczone.

Chęć mających nabycia uwiadomia się o tych terminach z tém nadmienieniem, że nieruchomości rzeczona w ostatnim terminie naywyżey podającemu przybitą i że na pluslicitum, któreby potem podane być mogło, żaden wzgląd mianym być nie ma.

Taxa zaś każdego czasu w registraturze naszey przeyrzaną być może.

Gnieźno dnia 14. Kwietnia 1825.

Krół Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Gdy successorowie ś. p. JJWWch Wincen-tego i Katarzyny małżonków Prusimskich podział majątku rodzicielskiego pomiędzy sobą zrobić chcą, wzywają zatem wszystkich tych stósownie do przepisu §. 137. Tyt. XVII. Części I. Powszechnego Prawa krajowego, którzy do obudwóch tych spadków iakąkolwiek mieć pretensyą mniemaia, ażeby się w ciągu 3. miesięcy a naydalej w trzech dniach to jest:

2go 3go i 4go Lutego r. p. 1826.

a to w tych ostatnich dniach w oberży tutejszey Stadt Warschau zwaney na ulicy wrocławskiej pized Pełnomocnikiem do tego upoważnionym Wnym Wawrzeńcem Starzeńskim z Wierzei meldowali, i iemu dowody swęj nażytości okazali, kto tego zaniedba, sam sobie winę przypisze, gdy stósownie do §. 141. l. c.

każdego z successorów co do iego części trzymać się tylko będzie mógł.

Poznań dnia 1. Listopada 1825.

Dzieci i successorowie zmarłych Wincen-tego i Katarzyny małżonków Prusimskich.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 7. Listopada 1825.	Papiera-mi	Gotowi-zną
Oblig długi państwa . . .	$90\frac{1}{2}$ pCt.	$90\frac{1}{2}$ pCt.
Premie obligów długi państwa	205 =	—
Oblig bankowe aż do włączenie	—	93 =
lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	91 =	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne niegdyś polskiego udziału	88 $\frac{1}{2}$ =	88 $\frac{1}{2}$ =
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	—	95 $\frac{1}{2}$ =
Wschodnio-Pruskie	92 $\frac{1}{2}$ =	—
Szląskie	104 $\frac{1}{2}$ =	—

Poznań dnia 11. Listopada 1825.

Kurs obligów m. Poznania, . . .	Papierami.	Gotowizną.	Ođ str.
—	—	92	4

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 7. Listopada:

	Tal.	šgr.	fen.	do	Tal.	šgr.	fen.
Pszenica	1	5	—	—	1	7	6
Żyto	—	21	—	—	—	22	—
Jęczmień	—	15	—	—	—	16	—
Owies	—	10	—	—	—	11	—
Taterka	—	16	4	—	—	17	6
Groch	—	27	6	—	1	—	—
Ziemiaki	—	6	—	—	—	8	—
Siana cetnar à 110 ff.	—	16	4	—	—	17	6
Słomy kopa à 1200 ff.	2	20	—	—	2	25	—
Masła garmiec	1	5	—	—	1	7	6